

Revedere de Mihai Eminescu

Daca poemul Luceafarul este chintesenta a intregii creatii eminesciene, putem aprecia ca Revedere este cea mai reprezentativa pentru inspiratia din literatura populara, pe care a cunoscut-o nemijlocit si din care s-a inspirat, convins fiind ca numai acolo putea gasi "cuvantul ce exprima adevarul" si ca "o adevarata literatura trainica [...] nu se poate intemeia decat pe graiul viu al poporului nostru, pe traditiile, obiceiurile si istoria lui, pe geniul lui".

Plecand de la afirmatia lui George Calinescu, conform careia "cea mai mare insusire a lui Eminescu este de a face poezii populare fara sa imite si cu idei culte", sa urmarim ce elemente a preluat poetul din folclorul nostru literar si cum s-au interferat cu propriile sale idei izvorate din cultura sa atat de profunda si vasta.

Conceputa intr-o prima varianta in 1875 si publicata in Convorbiri literare din 1 octombrie 1879, poezia Revedere face parte din categoria acelor creatii ce-si dezvaluie cu usurinta semnificatiile oricarui cititor. Pentru cel neavizat, care ramane la modul inocent de receptare, poezia apare ca un dialog oarecare intre poet si codru. Depasind insa aparentele, poezia este de o profunzime cu totul deosebita, dialogul poet-codru fiind, in fapt, un pretext pentru evidentierea unor cugetari de care sunt capabile doar marile spirite umane. Utilizarea dialogului dintre poet si codru este, in felul ei, un procedeu de sorginte populara. Codrul apare ca o permanenta in majoritatea creatiilor folclorice, el fiind intotdeauna "frate cu romanul".

Elementele imprumutate din modelul folcloric se gasesc atat in vocabular, cat si in versificatie. Din prima categorie face parte folosirea diminutivelor: substantivele (codrutule), unele provenite din adjective (dragutule). Se folosesc, de asemenea, forme verbale vechi sau regionale: am imblat, mi-i vremea, au trecut (astazi aflat in dezacord de numar si persoana cu subiectul vreme), cuvinte din sfera ocupatiilor rurale (cofeile). Deosebit de sugestiva este, de asemenea, intrebuintarea interjectiei ia ("Ia, eu fac..."). in domeniul versificatiei remarcam metrica specific populara, cu versuri scurte de 7-8 silabe, ritmul trohaic si rima imperecheata.

in ceea ce priveste structura si semnificatiile poeziei, dialogul dintre poet si codru trebuie vazut ca un pretext pentru exprimarea propriilor ganduri si atitudini ale poetului in fata spectacolului vietii.

Cei doi protagonisti (poetul si codrul) sunt, de fapt, simboluri ale celor doua ipostaze ale existentei umane: una a poetului (si, prin extensie, a conditiei umane) si alta a codrului care, in final, se va extinde la scara intregii naturi (terestre si universal-cosmice). Ipostaza poetului ni se releva ca una ce s-a instrainat o vreme de natura ocrotitoare. Regasirea codrului starneste poetului o bucurie retinuta, dar reala (prima strofa). Cea de a doua interventie a poetului nu mai are caracterul interogativ al celei dintai, ci tonalitati grav-melancolice produse de constiinta scurgerii timpului si de sentimentul permanentei naturii: "Vreme trece, vreme vine, Tu din tanar precum esti, Tot mereu intineresti." Adancimea cugetarii eminesciene se regaseste, insa, in ceea ce numeam planul codrului, in fapt, adevarata ipostaza a eului poetic eminescian. Codrul se defineste prin atemporalitate ("Ia, eu fac ce fac de mult"; "si mai fac ce fac de mult"; "... de veacuri Stelele-mi scanteie pe lacuri"), prin permanenta in acelasi perimetru si prin caracterul sau neschimbator (...)

"Dar noi locului ne tinem, Cum am fost, asa ramanem"). Folosirea pluralului noi extinde observatia poetului de la codrul singular la scara intregii naturi, terestre si cosmice: "Marea si cu raurile Lumea cu pustiurile, Luna si cu soarele, Codrul cu izvoarele"

Replica finala pusa pe seama codrului contine doua versuri ce dau, de fapt, substanta intregii poezii: "Numai omu-i schimbator, Pe pamant ratacitor". Aceste versuri exprima adevarata si cea mai puternica manifestare a cugetarii poetului; ele confera poeziei caracterul de meditatie filozofica, intrucat exprima ganduri si atitudini despre una dintre cele mai grave probleme ale existentei, in general: relatia dintre permanenta naturii si vremelnicia, efemeritatea fiintei umane. intrucat aceste constatari grave starnesc poetului o atitudine profund melancolica, meditatie filozofica contine si elemente de elegie. Revedere este una dintre cele mai reprezentative din intreaga creatie nationala.